

Praha buduje unikátní síť podpory duševního zdraví

19.3.2024 - | Magistrát hlavního města Prahy

Podle posledního šetření Centra primární prevence a pražského magistrátu vykazuje 29 % žáků druhého stupně a středních škol v Praze příznaky vysoké nebo střední míry úzkosti. Přibližně 11 % žáků vykazuje příznaky těžké deprese a dalších 11 % středně těžké deprese. Všichni tito žáci přesahují hodnoty, při kterých je doporučeno vyhledat konzultaci odborníka a další případnou podporu. Praha se rozhodla už nespoléhat na stát a neutěšenou situaci chce vyřešit po svém a vytvořit vlastní ucelenou síť péče o Pražany.

„Statistiky a data jsou opravdu alarmující, vždyť například u dětí ve věku 15 až 19 let je třetí hlavní příčinou úmrtí sebevražda. Tomu přece nemůžeme nečinně přihlížet! Zcela zásadní je včasné poskytnutí intervencí a cílené odborné psychosociální pomoci. Pro nedostatek odborníků je ale nezbytná provázanost a koordinace všech organizací, které poskytují tyto služby. Systém dostupné pomoci je teď velmi nepřehledný, roztržitý a navíc neekonomický. Věřím, že transformací, kterou právě zahajujeme, zhruba do dvou let v Praze nastavíme modelový systém péče o duševní zdraví i pro ostatní kraje,“ říká na úvod Alexandra Udženija, která zdůraznila, že péče o duševní zdraví Pražanů je její prioritou.

Klíčovou fází bude transformace Metropolitního zdravotnického servisu a Domu tří přání do zcela nové organizace, která bude zajišťovat a koordinovat odborné krizové služby pro děti a rodiny ohrožené psychosociálními problémy. Tento krok umožní efektivnější využívání zdrojů, lepší dostupnost služeb a rychlejší reakci na potřeby Pražanů v nesnázích. Plán zahrnuje také rozvoj nových služeb, jako je unikátní Centrum duševního zdraví pro těhotné ženy a ženy po porodu, které tu vznikne jako první v republice, denní stacionáře pro děti s ADHD a úzkostnými poruchami, ambulance s rozšířenou péčí pro děti a adolescenty. *„Nastavíme ale na zelené louce, protože organizace Dům tří přání už dvacet let komplexně pomáhá dětem a jejich rodinám a ve svých pěti centrech jen v minulém roce pomohli 847 dětí a jejich rodinám v tíživých životních situacích,“* říká Udženija.

Ředitelkou organizace se stala PhDr. Markéta Školoudová, která se celý svůj profesní život zabývá touto problematikou. *„Věřím, že integrací služeb a vytvořením jednotného systému pomoci dokážeme zajistit, že každý, kdo potřebuje podporu, bude vyslyšen. Zároveň se ale chceme věnovat prevenci, včasnému zachytu a destigmatizaci duševních onemocnění. Aby těch, kteří budou potřebovat akutní péči, tolik nepřibývalo a byly dostatečné kapacity pro ty, kteří potřebují léčbu,“* říká ředitelka Školoudová.

V rámci transformace budou vznikat i zcela nové a v republice unikátní služby. Na konferenci proto Antonín Šebela, vedoucí výzkumného centra Národního ústavu duševního zdraví, představil novou službu pro těhotné ženy a ženy po porodu, které se potýkají s duševními problémy. Tyto ambulance budou pod jeho garancí otevřeny ještě letos na podzim v Poliklinice na Zeleném pruhu. *„Toto centrum nabídne nejen specializovanou péči, ale také jedinečnou službu hlídání novorozenců a kojenců, což umožní matkám či oběma rodičům plně se soustředit na terapii. Tímto přístupem otevíráme novou kapitolu v péči o duševní zdraví,“* dodává Šebela.

„Jsem rád, že dochází k dalšímu rozvoji psychosociální pomoci i pro studenty a pro pedagogy. Žijeme v době plné změn a zvratů. Krize, ať už osobní anebo v rámci systému, je normální reakcí na aktuální

nenormální situaci. Krize jako taková je ohrožením, avšak je i příležitostí a v případě hl. m. Prahy je příležitostí dobře provázat služby spojené s podporou psychického zdraví a odolnosti. Zvládat krizi není schopnost, ale dovednost, a proto jsem rád, že provázání systému podpory duševního zdraví přispěje k tomu, aby si nejen naše děti, ale také naši pedagogové mohli tuto dovednost osvojit,” říká Antonín Klecanda, radní hl. m. Prahy pro oblast školství, sportu a volného času.

Nově vzniklá organizace bude také úzce spolupracovat s Centrem sociálních služeb Praha. *„Propojit tyto naše organizace mi dává velkou logiku a smysl. Naše Centrum sociálních služeb má pod sebou například RIAPS, Intervenční centrum nebo Centrum primární prevence, které kromě jiného už od roku 2016 provádí šetření na pražských základních a středních školách a na jejichž datech můžeme velice dobře sledovat a plánovat péči o duševní zdraví mladých lidí,”* říká náměstkyně Udženija.

Cílem transformace je posílit systém péče o duševní zdraví v Praze, zlepšit dostupnost a kvalitu služeb a reagovat na narůstající potřeby občanů v důsledku sociálních a zdravotních krizí. Transformace směřuje k vytvoření efektivního a udržitelného systému, který bude schopen poskytovat komplexní podporu všem potřebným, ale také pediatrům, pedopsychologům, pedagogům či sociálním pracovníkům a dalším odborníkům.

Hlavní cíle transformace Metropolitního zdravotnického servisu:

- Zajištění komplexní, moderní a dostupné péče o duševní zdraví Pražanů, zejména dětí a mladistvých, včetně podpory rozvoje vzniku nových center duševního zdraví, a vytvoření skutečně efektivního systému odborných krizových služeb pro děti, mládež a rodiny v psychosociálních problémech.
- Organizace bude zastrešovat odborné krizové služby pro děti a rodiny ohrožené psychosociálními problémy, pod které spadá oblast duševního zdraví, krizové situace, ohrožení dítěte v důsledku např. těžkých rodinných konfliktů, týrání, zneužívání, atd.
- Smyslem je lepší a účinnější provázání, síťování, koordinace a realizace systému pomoci a podpory pro oblast péče o duševní zdraví dětí a adolescentů na území hlavního města Prahy, a tím zlepšení situace v oblasti duševního zdraví dětí a adolescentů, systematické budování pilíře sítě komunitní péče, která by skrze multidisciplinární týmy poskytovala zdravotně sociální intervenci, a to také v přirozeném prostředí klientů, zlepšení dostupnosti v poskytování odborných služeb prostřednictvím preventivních aktivit (primární a sekundární prevence), které významným způsobem napomohou včasnému zachytu projevů duševních nemocí.
- Rovněž tato organizace do dvou let vytvoří Ucelený systém krizové pomoci pro hlavní město Prahu a tím by měl být dokončen Strategický záměr na vytvoření funkční, efektivní a dostupné sítě pro zajištění komplexní podpory v oblasti psychosociálních služeb pro všechny Pražany.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_buduje_unikatni_sit_podpory.html